ROCZNIKI POLSKIEGO TOWARZYSTWA MATEMATYCZNEGO
Seria II: WIADOMOŚCI MATEMATYCZNE XVI (1973)

wmptm 1897

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Działalność Polskiego Towarzystwa Naukowego w roku 1971*

Oddziały PTM, Komisje i Komitety

PTM miało w 1971 r. 15 następujących Oddziałów: Białostocki, Białystok, ul. Mickiewicza 1, pokój 66; Częstochowski, Częstochowa, ul. Waszyngtona 38/40 m. 7; Gdański, Gdańsk—Wrzeszcz, ul. Majakowskiego 11/13; Górnośląski, Katowice, ul. Uniwersytecka, pokój 614; Kielecki, Kielce, ul. Chęcińska 5; Koszaliński, Słupsk, ul. Arciszewskiego 22b; Krakowski, Kraków, ul. Reymonta 4, V p.; Lubelski, Lublin, ul. Nowotki 8, II p.; Łódzki, Łódź, ul. Nowopołudniowa 22; Poznański, Poznań, ul. Matejki 48/49, pokój 24; Rzeszowski, Rzeszów, ul. Turkiewicza 5; Szczeciński, Szczecin, ul. Piastów 19; Toruński, Toruń, ul. Grudziądzka 5; Warszawski, Warszawa, ul. Śniadeckich 8; Wrocławski, Wrocław, Pl. Grunwaldzki 2/4.

W roku sprawozdawczym odbyło się jedno posiedzenie Walnego Zgromadzenia PTM (Sopot, 15 maja), trzy posiedzenia plenarne Zarządu Głównego oraz dziewięć posiedzeń Prezydium Zarządu Głównego.

Stan liczbowy PTM. Cztery nowe Oddziały. Nowe formy organizacji pracy. Składki

1. Liczba członków PTM znacznie wzrosła i na koniec roku wynosiła 1428, co oznacza przyrost w roku sprawozdawczym o 290.

Liczby te nie obejmują 94 osób przyjętych już do PTM przez Zarządy Oddziałów, nie włączonych jednakże do rejestru z powodu niezapłacenia wpisowego, oraz 6 członków wspierających, którzy opłacili wprawdzie składki członkowskie, ale nie odesłali deklaracji.

W roku 1971 zmarli następujący członkowie PTM: Bogusława Ledóchowska, Zbigniew Moroń, Roman Sowiakowski, Aleksander Sroka, Józef Wysocki.

2. Na wniosek Zarządu Głównego poparty przez Prezydium PAN — Rada Narodowa m. st. Warszawy uchwałą nr 44 z dnia 27 kwietnia 1971 nadała jednej z ulic osiedla „Szosa Krakowska" imię Wacława Sierpińskiego.

---

* Opracowane na podstawie Sprawozdania Zarządu PTM.

Członkowie honorowi, zwyczajni, wspierający i zagraniczni

Oddział	stan na 31. XII. 70	stan na 31. XII. 71
Białostocki	13	24
Częstochowski	0	22
Gdański	77	87
Górnośląski	118	110
Kielecki	0	22
Koszaliński	0	19
Krakowski	125	133
Lubelski	58	70
Łódzki	115	113
Poznański	91	111
Rzeszowski	0	19
Szczeciński	71	71
Toruński	53	53
Warszawski	284	334
Wrocławski	97	107
Razem członków rzeczywistych i honorowych	1102	1295
wspierających	0	95
zagranicznych	36	38
	1138	1428

3. Powiększeniu liczebności PTM towarzyszyło tworzenie nowych Oddziałów: Zarząd Główny PTM na posiedzeniu w dniu 13 maja 1971 r. na wniosek miejscowych matematyków założył Oddział Rzeszowski i Koszaliński (z siedzibą w Słupsku), a na posiedzeniu w dniu 14 grudnia dalsze dwa Oddziały: Częstochowski i Kielecki. Oddział Częstochowski utworzyła 24-osobowa grupa członków Oddziału Górnośląskiego, zamieszkałych i pracujących w Częstochowie.

4. Wzrost liczby członków Oddziałów PTM powoduje zmiany organizacyjne i powstawanie nowych form działalności w niektórych Oddziałach. Przy Oddziale w Gdańsku powstało Koło Matematyków Pracowników Przemysłu Okrętowego z własnym zarządem. Zarząd Oddziału Warszawskiego (który obecnie ma tylu członków, ilu liczyło całe PTM w 1953 r.) nosi się z zamiarem utworzenia Koła PTM przy jednej ze szkół wyższych.

Godne podkreślenia jest zorganizowanie w Oddziale Warszawskim drugiej serii odczytów, obok tradycyjnej, poświęconej ogólnym zagadnieniom matematycznym. Seria ta jest związana z matematyką stosowaną.

Innym prawidłowym zjawiskiem wiążącym się ze zwiększeniem się działalności Oddziałów PTM jest powoływanie większej liczby komisji do określonych zadań przy Oddziałach. Interesujący jest wykaz tych komisji:

Podane zestawienie (str. 125) daje obraz nie tylko kierunków działalności poszczególnych Oddziałów, ale również decentralizacji działania i podziału zadań, prowadzonego do wciągania do pracy społecznej większej liczby członków PTM,

Komisje działające przy Zarządach Oddziałów

Oddział	Nazwa Komisji
Białostocki	Szkolnictwa średniego i popularyzacji matematyki
Gdański	Szkolnictwa i popularyzacji. Komitet organizacyjny dorocznej sesji naukowej PTM
Górnośląski	Szkolnictwa. Popularyzacji. Historyczna. Zastosowań matematyki i współpracy z przemysłem. Informacyjna i szkolnictwa wyższego. Komitet Olimpiady. Kulturalno-rozrywkowa
Krakowski	Popularyzacji i szkolnictwa. Komitet Olimpiady
Lubelski	Kół międzyszkolnych. Komitet Olimpiady
Poznański	Popularyzacji. Zastosowań metod matematycznych w gospodarce narodowej. Komitet Olimpiady
Łódzki	Popularyzacji. Komitet Olimpiady.
Toruński	Popularyzacji. Szkolnictwa. Jury Konkursu studenckiego im. J. Marcinkiewicza. Komitet Olimpiady
Warszawski	Naukowa. Zastosowań matematyki. Nauczania matematyki. Organizacji Koła PTM przy SGPiS. Komitet Olimpiady
Wrocławski	Zastosowań matematyki. Komisja orzekająca o konkursie na najlepszą pracę studencką z teorii prawdopodobieństwa i zastosowań matematyki. Komitet Olimpiady.

Jak wynika ze sprawozdań Zarządów Oddziałów, tego rodzaju metody dały już widoczne rezultaty. Przykładem tego są inicjatywy Oddziału Warszawskiego, zrealizowane przez wyłonione komisje, a również wyniki pracy Komisji popularyzacji matematyki oraz Komisji zastosowań metod matematycznych Oddziału Poznańskiego.

Istnieją jednak komisje, które nie wykazują się żadną działalnością. W takich przypadkach komisje powinny być rozwiązywane. Do ożywienia działalności komisji przyczyniłoby się powoływanie ich składów osobowych na określoną kadencję (co zostało już zrealizowane w stosunku do komisji działających przy Zarządzie Głównym), powoływanie do nich — obok starszych, doświadczonych członków PTM — matematyków młodszych i opracowywanie realnych programów działalności na początku kadencji.

5. Składki. Tytułem składek i wpisowego członkowie zwyczajni i zagraniczni wpłacili w 1971 r. 64 872 zł. Zaległości na 31.XII.1971 r. przedstawiały się następująco: 187 członków zalegających; wysokość zaległych składek 13 515 zł.

Z tytułu składek członkowie wspierający wpłacili 42 550 zł. Pomoc finansowa członków wspierających umożliwiła Towarzystwu zwiększenie działalności przy zniżonej (o kwotę nieściągniętych w roku 1970 składek) dotacji PAN.

Działalność naukowa

1. Odczyty naukowe. Na 209 posiedzeniach naukowych zorganizowanych w 13 Oddziałach i na sesji naukowej w Sopocie zorganizowano ogółem 227 odczytów:

Odczyty naukowe

Oddział	Liczba posiedzeń	Liczba odczytów	Przeciętna frekwencja
Białostocki	9	9	15
Częstochowski		Założony 14. XII. 1971 r.	
Gdański	14	14	16
Górnośląski	14	14	15
Kielecki		Założony 14. XII. 1971 r.	
Koszaliński	3	3	12
Krakowski	12	12	13
Lubelski	16	17	15
Łódzki	23	24	26
Poznański	36	37	21
Rzeszowski	2	2	brak danych
Szczeciński	11	14	21
Toruński	12	14	20
Warszawski	30	30	25
Wrocławski	23	29	17
Sesja naukowa w Sopocie	4	8	271
Razem	209	227	—

W porównaniu z rokiem ubiegłym było o 31 odczytów więcej, z tej liczby 12 odczytów zorganizowały nowe Oddziały. Podobnie jak w roku poprzednim, najwięcej odczytów urządził Zarząd Oddziału Poznańskiego. W oddziałach Warszawskim, Wrocławskim i Łódzkim posiedzenia naukowe organizowane są co tydzień. W drugim półroczu Zarząd Oddziału Lubelskiego organizował również posiedzenia cotygodniowe, a Zarząd Oddziału Warszawskiego, jak już wspomnieliśmy, zainaugurował drugi równoległy cykl posiedzeń poświęcony matematyce stosowanej — w odstępach dwutygodniowych. W Krakowie odbyło się zaledwie 12 posiedzeń naukowych.

Tematyka odczytów była jak zwykle różnorodna. W związku z nowymi zadaniami PTM — zwiększyła się znacznie liczba odczytów z zakresu matematyki stosowanej.

Udział prelegentów spoza własnego oddziału jest duży (wynosi 58%): na 227 odczytów 82 odczyty wygłosili prelegenci zaproszeni z innych Oddziałów oraz 46 matematyków zagranicznych. W tej wymianie uczestniczy szczególnie dużo matematyków warszawskich.

2. Konkursy naukowe. Na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 1971 r. Jury nagród PTM przyznało następujące nagrody (po 7000 zł): za rok 1971 nagrodę im. S. Banacha — kol. Stanisławowi Kwapieniowi, nagrodę im. S. Mazurkiewicza — kol. Zdzisławowi Pawlakowi, nagrodę im. W. Sierpińskiego — kol. Januszowi Charatonikowi i nagrodę im. S. Zaremby — kol. Romanowi Taberskiemu.

Zarząd Główny na posiedzeniu w dniu 14 grudnia przyznał pięć nagród dla młodych matematyków za rok 1971 (po 4000 zł) kolegom: Krystynie Jarzykiewicz,

Piotrowi Mankiewiczowi, Tadeuszowi Mostowskiemu, Tadeuszowi Pytlikowi i Ludwikowi Rudolfowi.

Konkurs im. J. Marcinkiewicza na najlepszą pracę studencką, organizowany przez Zarząd Oddziału Toruńskiego, został rozstrzygnięty 17 czerwca. Jury Konkursu przyznało następujące nagrody: 1) dwie pierwsze równorzędne nagrody po 1200 zł — Antoniemu Kościelskiemu (UWrocł.) i Andrzejowi Zarachowi (UW); 2) dwie drugie równorzędne nagrody po 1000 zł — Krzysztofowi Aptowi (UŚl) i Janowi Śliwie (UWrocł.); trzecią nagrodę w wysokości 800 zł — Lilianie Wajdzie (UWrocł.). Przyznano również dwa wyróżnienia (po 400 zł) Markowi Zdunowi (UŚl) i Krystynie Parczyk (UMK).

Komisja orzekająca Konkursu na najlepszą pracę studencką z teorii prawdopodobieństwa i zastosowań matematyki, organizowanego przez Zarząd Oddziału Wrocławskiego, przyznała następujące nagrody: cztery równorzędne pierwsze nagrody (po 1260 zł) — Wiesławowi Dziubdzieli (Warszawa), Adamowi Idzikowi (Warszawa), Władysławowi Podzorskiemu (Warszawa) i Władysławowi Szczotce (Warszawa); trzy równorzędne nagrody drugie (po 840 zł) — Danieli Czerwińskiej (Wrocław), Marii Jankiewicz (Wrocław) i Teresie Rybie (Wrocław). Wyróżniono pracę Zdzisława Rychlika (Lublin) i przyznano mu 440 zł.

Nagrody w konkursach studenckich w Toruniu i Wrocławiu ufundowały następujące instytucje: Komitet Nauki i Techniki 5000 zł, Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego 4000 zł, Naczelna Organizacja Techniczna 2000 zł oraz Zarząd Główny PTM 1000 zł, ogółem 12 000 zł. Ponieważ poziom prac był wysoki (o czym najlepiej świadczy wyróżnienie sześciu prac nagrodą pierwszą), a uzyskany fundusz, w tym roku wyjątkowo mały, okazał się niewystarczający, a nagrody bardzo niskie. W tej sytuacji czterej członkowie Komisji orzekającej Konkursu Wrocławskiego wpłacili z własnej kieszeni na fundusz nagród po 500 zł. Wyrażając uznanie dla tych osób należy stwierdzić, że niezbędne jest powiększenie dotacji instytucji państwowych i społecznych.

Konferencje

1. Sesja naukowa PTM w Sopocie. Zorganizowana ona została po zakończeniu Konferencji w sprawie kształcenia matematyków w dniach 14 i 15 maja. Sesję zorganizował komitet organizacyjny, powołany przez Zarząd Oddziału Gdańskiego, w następującym składzie: M. Kwapisz (przewodniczący), P. Bessala, Z. Ciesielski, J. Dudkowa, K. Gęba, L. Górniewicz, Z. Kucharski, B. Palczewski, H. Ugowski i J. Żuk.

W sesji wzięło udział 271 uczestników z terenu całego kraju (p. Wiadom. Mat. 15, str. 31-32).

2. Ogólnopolska konferencja w sprawie kształcenia matematyków i kadry badawczej. Konferencja została zorganizowana przez PTM wspólnie z Komitetem Nauk Matematycznych PAN oraz przy udziale i pomocy Ministerstwa Oświaty

i Szkolnictwa Wyższego oraz Komitet Nauki i Techniki. Sprawy organizacyjno-techniczne przyjął na siebie Zarząd Oddziału Gdańskiego (p. Wiadom. Mat. 15, str. 53).

Działalność w zakresie zastosowań matematyki i współpracy z instytucjami gospodarczymi

1. Włączenie do PTM matematyków zatrudnionych w gospodarce. Akcja ta rozpoczęta na X Zjeździe Matematyków Polskich w Katowicach na dzień 31.XII. 1971 r. dała następujące wyniki:

Członkowie PTM zatrudnieni w gospodarce

Oddział	Liczba osób
Białostocki	4
Częstochowski	1
Gdański	36
Górnośląski	44
Kielecki	1
Koszaliński	6
Krakowski	20
Lubelski	5
Łódzki	6
Poznański	14
Rzeszowski	5
Szczeciński	10
Toruński	14
Warszawski	63
Wrocławski	21
Razem	250

2. Ściślejsza współpraca z instytucjami gospodarczymi. Członkowie wspierający. Po dokonaniu odpowiedniej zmiany w statucie PTM — w roku sprawozdawczym przeprowadzono rekrutację członków wspierających. Na apel Zarządu Głównego pozytywnie odpowiedziało 101 instytucji. Spodziewamy się, że liczba ta wzrośnie dzięki nawiązaniu kontaktów przedstawicieli Oddziałów z miejscowymi zakładami pracy.

3. Działalność Komisji zastosowań matematyki. Komisja ta powołana pod koniec 1970 r. ma się zająć całością spraw związanych z działalnością PTM na terenie przemysłu i gospodarki, a w szczególności ma dążyć do zrealizowania postulatów X Zjazdu Matematyków w Katowicach.

W 1971 r. odbyło się jedno posiedzenie plenarne Komisji i kilka posiedzeń prezydium. Ustalono program działalności na rok 1972. Wyłoniona podkomisja pod kierownictwem kol. E. Fidelisa rpzpoczęła pracę nad projektami zmian w taryfikatorach i nomenklaturze matematyków zatrudnionych w przemyśle. Współ-

działa ona również z odpowiednią komisją Komitetu Nauk Matematycznych PAN w sprawie doskonalenia zawodowego tej grupy matematyków. Druga podkomisja pod przewodnictwem kol. J. Oderfelda prowadziła prace wstępne związane z utworzeniem nowego czasopisma dla matematyków pracujących w zastosowaniach. Równoległe prace w tym kierunku prowadziła również Komisja Wydawnicza PTM.

4. Działalność Zarządów Oddziałów. Licząc się ze zmianą profilu zawodowego Towarzystwa, spowodowaną przyjęciem do PTM matematyków zatrudnionych w gospodarce, Prezydium Zarządu Głównego wystosowało do Zarządów Oddziałów pismo z dnia 6 marca — w sprawie dostosowania form organizacyjnych do nowych warunków i nowych zadań.

Jak wynika ze sprawozdań rocznych Zarządów Oddziałów, na posiedzeniach naukowych organizuje się więcej odczytów z dziedziny matematyki stosowanej. W trzech Oddziałach podjęto zmiany organizacyjne dalej idące.

W Oddziale Gdańskim utworzono Koło Matematyków Pracowników Przemysłu Okrętowego. Koło liczy 21 członków i ma własny zarząd. Początkowy okres poświęcony został na uaktywnienie środowiska matematycznego w Centrum Techniki Okrętowej, na terenie którego Koło pracuje. Koło współpracuje z Zarządem Oddziału w sprawach doboru odczytów na posiedzeniach naukowych.

Zarząd Oddziału Górnośląskiego utworzył komisję zastosowań matematyki i współpracy z przemysłem.

W Poznaniu działa komisja zastosowań metod matematycznych. Inicjatywie tej komisji zawdzięczamy utworzenie Kursów Zastosowań Matematyki w Poznaniu, jako filii Kursów Instytutu Matematycznego PAN. Dnia 29 marca Zarząd Oddziału Poznańskiego zwołał zebranie informacyjne w sprawie kursów z udziałem przedstawicieli zakładów pracy, w którym wzięło udział 140 osób. Zajęcia na kursach poznańskich rozpoczęły się w I semestrze 1971/72. Kierownikiem kursów został kol. H. Wiśniewski. Zarząd Oddziału Poznańskiego podobnie jak w roku ubiegłym współpracuje z zakładami przemysłowymi w Poznaniu. W roku sprawozdawczym kol. J. Albrycht wygłosił 28-godzinny cykl wykładów (z ćwiczeniami) w Poznańskich Zakładach Metalurgicznych POMET, poświęcony elektronicznym maszynom cyfrowym.

Również Zarząd Oddziału Warszawskiego powołał Komisję zastosowań matematyki w składzie koledzy: Z. Pawlak (przewodniczący), A. Blikle, M. Łosiowa, A. Mazurkiewicz, K. Moszyński, J. Małuszyński i A. Wakulicz. Komisja utworzyła drugi równoległy cykl odczytów, organizowanych co dwa tygodnie i poświęconych matematyce stosowanej.

Grupa matematyków ze Szkoły Głównej Planowania i Statystyki wystąpiła z projektem założenia Koła PTM przy tej Szkole. Zarząd Oddziału Warszawskiego powołał komisję organizacyjną w składzie koledzy: T. Czechowski (przewodniczący), W. Dubnicki i B. Pasik. Koło będzie miało na celu propagowanie współczesnej matematyki, elektronowej techniki obliczeniowej w zastosowaniach matematyki do ekonomii i do zagadnień o charakterze gospodarczym, popieranie pracy naukowej w zakresie zastosowań matematyki do ekonomii i zagadnień gospodar-

czych oraz integrację naukową matematyków zatrudnionych w gospodarce. Rektor SGPiS przyrzekł pomoc, a komisja organizacyjna opracowała regulamin.

W Oddziale Wrocławskim odbyło się posiedzenie z udziałem specjalnie zaproszonych matematyków zatrudnionych w przemyśle oraz wyższych uczelniach technicznych i ekonomicznych. Po odczycie kol. B. Kopocińskiego odbyła się dyskusja nad formami współpracy Towarzystwa z matematykami zatrudnionymi w różnych gałęziach gospodarki. Postanowiono organizować specjalne posiedzenia poświęcone matematyce stosowanej, powołując do tego celu komisję pod przewodnictwem kol. J. Łukaszewicza.

5. Sprawa utworzenia ośrodka informacyjnego przy PTM. Komitet Nauk Matematycznych PAN zwrócił się do PTM z propozycją utworzenia przy Zarządzie Głównym Towarzystwa ośrodka informacyjnego dla współpracy matematycznych środowisk naukowych z przemysłem, techniką i innymi instytucjami gospodarki narodowej. Zarząd Główny przyjął tę propozycję i we wspólnym wystąpieniu z Prezydium KNM PAN zwrócił się do Komitetu Nauki i Techniki z prośbą o poparcie projektu i przydzielenie środków finansowych.

Wspólnie ustalono, że przyszły ośrodek informacyjny spełniać będzie następujące zadania:

1) Prowadzenie ewidencji w zakresie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na kadrę matematyczną w dziedzinie zastosowań matematyki, informowanie osób kończących wyższe studia matematyczne o możliwościach zatrudnienia w gospodarce, przemyśle i technice oraz pośredniczenie we właściwym ich zatrudnieniu.

2) Prowadzenie ewidencji ośrodków wykonujących prace usługowe w zakresie zastosowań matematyki z uwzględnieniem ich specjalizacji, udzielanie wstępnych porad i konsultacji placówkom gospodarczym i przemysłowym i kierowanie otrzymywanych od nich problemów matematycznych do właściwych usługowych ośrodków matematycznych w celu ich rozwiązania.

3) Przekazywanie Komitetowi Nauk Matematycznych PAN, wyższym szkołom oraz innym zainteresowanym i instytucjom informacji o faktycznym zapotrzebowaniu na kadrę matematyczną w zakresie zastosowań matematyki z podaniem specyfiki zapotrzebowania i danych dotyczących pożądanego profilu wykształcenia matematyków; dane te przyczyniają się do właściwego ukierunkowania studiów uniwersyteckich w dziedzinie zastosowań matematyki oraz studiów podyplomowych i doktoranckich w tej dziedzinie, jak również kursów uzupełniających dla inżynierów.

Uruchomienie ośrodka uzależnione jest od przyznania Polskiemu Towarzystwu Matematycznemu odpowiednich środków materialnych; obejmują one jeden etat pełny, dwa etaty połówkowe oraz dotację.

6. Projekt utworzenia przy PTM ośrodka konsultacyjno-usługowego. Niezależnie od projektu powołania ośrodka informacyjnego Zarząd Główny rozważa sprawę utworzenia ośrodka konsultacyjno-usługowego na zasadach tzw. środków specjalnych. Zrealizowanie tego projektu pozwoliłoby wszystkim pomóc w rozwiązywaniu

zagadnień praktycznych i zgłaszanych przez instytucje-członków wspierających PTM. Sprawa ta była rozważana na rozszerzonym Prezydium Zarządu Głównego w dniu 9 grudnia oraz na posiedzeniu Zarządu Głównego w dniu 14 grudnia. Zarząd Główny upoważnił Prezydium do podjęcia kroków w celu utworzenia ośrodka i zaakceptował następujące wytyczne:

1) Przyszły ośrodek PTM powinien nawiązać współpracę z krajowymi ośrodkami obliczeniowymi, a mając oparcie w licznej rzeszy swych członków, współdziałać z tymi ośrodkami przy rozwiązywaniu zagadnień szczególnie trudnych.

2) Należy zapewnić opracowaniom ośrodka PTM wysoki poziom naukowy, co wymagać będzie powołania Komisji PTM, sprawującej opiekę naukową nad działalnością ośrodka, komisji oceniających wartość poszczególnych opracowań oraz powołania ekspertów.

3) Przyjęcie pracy powinno być poprzedzone wyczerpującym omówieniem zagadnienia z zamawiającym i rozważeniem możliwości zastosowania odpowiedniego modelu matematycznego.

4) Prace organizacyjne powinny rozpocząć się od utworzenia centralnej kartoteki matematyków-specjalistów, którzy wyrażą zgodę na współpracę z Ośrodkiem PTM oraz od nawiązania kontaktów z instytucjami, przede wszystkim z członkami wspierającymi PTM.

7. Utworzenie Działu informacji naukowej z zakresu matematyki stosowanej. Prezydium Zarządu Głównego na posiedzeniu w dniu 22 października utworzyło Dział informacji, powołując na redaktora kol. A. Bliklego. Do zadań Działu będzie należało wydawanie i rozpowszechnianie biuletynu i innych dokumentów z zakresu matematyki stosowanej i informatyki. Projektuje się, że Dział nawiąże współpracę z Centrum Obliczeniowym i Ośrodkiem Dokumentacji i Informacji Naukowej PAN, a w przyszłości również z innymi instytucjami. Materiały będą rozsyłane bezpłatnie członkom wspierającym i innym instytucjom oraz zainteresowanym matematykom.

8. O powołaniu wydawnictwa ciągłego „Matematyka Stosowana" podajemy informacje na str. 136.

Działalność PTM na terenie szkolnictwa wyższego

1. Zespół I Komisji Szkolnictwa Wyższego realizował plan pracy ustalony na początku 1970 r. Omawiano sprawy telewizyjnych wykładów z matematyki dla studentów wyższych szkół technicznych i dla kandydatów na studia oraz wymieniono informacje dotyczące prac nad nowymi programami matematyki i zmianami organizacyjnymi na uczelniach.

Zespół odbył jedno posiedzenie 15 maja 1971 r. w Sopocie. Ponadto wielu członków Zespołu brało aktywny udział w pracach zespołów roboczych powołanych przez komitet organizacyjny konferencji w Sopocie. Wiele spraw bieżących, związanych z realizacją przyjętego planu pracy, załatwiono drogą bezpośrednich kontaktów między członkami Zespołu. Tego rodzaju kontakty matematyków pracujących w różnych uczelniach technicznych uznano za bardzo pożyteczne.

2. Prace Zespołu II komisji szkolnictwa wyższego skupiły się wokół konferencji sopockiej w sprawie kształcenia matematyków.

3. Zarząd Oddziału Koszalińskiego przy współpracy z Zakładem Matematyki WSN w Słupsku opracował projekt konferencji dla wykładowców matematyki z kilku wyższych szkół nauczycielskich, planowanej na rok 1972.

Działalność PTM na terenie szkolnictwa średniego

1. Działalność Komisji podręczników szkolnych. Zakończenie reformy programu liceum spowodowało zmniejszenie intensywności pracy Komisji, w szczególności nie organizowano plenarnych zebrań w 1971 r. Zagadnienie odpowiednich podręczników (i programów) dla liceum i technikum jest jednak dalekie od rozwiązania i potrzebny będzie długoletni wysiłek wielu osób, w szczególności w zakresie klas matematyczno-fizycznych.

Część członków Komisji brała udział w pracach nad nowymi podręcznikami matematyki dla klasy I szkoły podstawowej, które stają się w tej chwili zagadnieniem pierwszoplanowym.

2. Współpraca PTM z instytucjami oświatowymi i szkolnictwem. Prawie wszystkie Zarządy Oddziałów pozostają w kontakcie z nauczycielskimi ośrodkami metodycznymi. Współpraca polega głównie na kierowaniu prelegentów na kursy, zwłaszcza wakacyjne, i konferencje nauczycielskie. Członkowie PTM prowadzą na tych imprezach wykłady, najczęściej związane z nowymi przedmiotami lub nowymi programami szkół średnich i podstawowych oraz z dydaktyką matematyki. Środowisko nauczycielskie interesuje się również maszynami matematycznymi. Wykłady tego typu prowadzili koledzy J. Albrycht, D. Brydak, S. Czajka, A. Dyczkowski, K. Goebel, L. Jeśmanowicz, M. Karoński, M. Karpiński, M. Król, Z. Krygowska, Z. Lewandowski, M. Łuczyński, E. Malec, Z. Moszner, J. Musielak, B. Nowecki, Z. Opial, G. Rachwał, S. Serafin, S. Sędziwy, Z. Stachurska, D. Szynal, S. Turnau, E. Wachnicki, A. Wachułka i A. Wesołowski.

Zarząd Oddziału Górnośląskiego w porozumieniu z Ośrodkiem Metodycznym w Katowicach prowadził seminarium z rachunku prawdopodobieństwa i algebry abstrakcyjnej dla nauczycieli. Seminarium prowadzili koledzy: E. Danielska, J. Mola, K. Szymiczek i J. Wuwer.

Zarządy Oddziałów Łódzkiego i Wrocławskiego sprawują opiekę nad klasami matematycznymi w miejscowych liceach. Prócz tego Zarząd Oddziału Wrocławskiego współpracował w zorganizowaniu olimpiady matematycznej dla trzech województw, a na zakończenie olimpiady kolega R. Duda wygłosił odczyt dla uczestników.

3. Odczyty dla nauczycieli. Odczyty tej kategorii zestawione są na str. 133.

Prelegentami byli koledzy: L. Belowska, J. Głowacki, K. Goebel, F. Indan, L. Jeśmanowicz, J. Kopeć, Z. Lewandowski, S. Staszyński, D. Szynal, A. Wesołowski, W. Zawadowski, E. Zieliński.

Odczyty dla nauczycieli

Oddział	Liczba odczytów	Przeciętna frekwencja
Białostocki	2	35
Koszaliński	4	28
Krakowski	4	w TV
Lubelski	4	brak danych
Łódzki	3	brak danych
Szczeciński	2	80
Toruński	4	brak danych
Razem	23	

Działalność PTM wśród młodzieży

1. Olimpiada matematyczna. Odbyły się zawody II i III stopnia XXII olimpiady matematycznej oraz rozpoczęły się zawody XXIII olimpiady. Przebieg i wyniki zakończonej XXII przedstawiają się następująco:

Wyniki zawodów w XXII olimpiadzie matematycznej

Okręgi	Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Poznań	Toruń	Warszawa	Wrocław	Razem
Liczba uczestników w zawodach I stopnia	184	280	143	148	148	247	463	190	1803
Liczba uczestników w zawodach II stopnia	27	55	30	16	31	55	88	32	334
Liczba uczestników w zawodach III stopnia	2	14	1	5	8	9	27	5	71
Przyznane dyplomy	0	0	0	2	2	1	5	1	11
Nagrody bez dyplomu	0	1	0	2	0	0	2	0	5
Wyróżnienia	0	0	0	0	1	0	3	0	4

Grupa zwycięzców, którzy otrzymali nagrody bez dyplomów obejmuje zwycięzców z poprzednich olimpiad.

Uroczystość zakończenia XXII olimpiady odbyła się 14 czerwca w Ministerstwie Oświaty i Szkolnictwa Wyższego w obecności przedstawicieli Ministerstwa i PTM. Nagrodzonym wręczono dyplomy i nagrody pieniężne ufundowane przez instytucje, a również — książki ofiarowane przez Zarząd Główny PTM, PWN, PZWS, redakcję „Młodego Technika" i kol. J. Łosia.

Ogólny poziom XXII olimpiady matematycznej był znacznie wyższy niż w latach ubiegłych.

W październiku rozpoczęły się zawody XXIII olimpiady. Do zawodów przystąpiło około 1500 uczniów, a więc mniej niż w roku ubiegłym.

2. Udział w olimpiadzie międzynarodowej. Z grupy nagrodzonych zawodników wybrano ośmioosobową delegację, która pod kierownictwem i opieką członków Komitetu Głównego kolegów A. Mąkowskiego i M. Bryńskiego uczestniczyła w zawodach XIII Międzynarodowej Olimpiady Matematycznej, która odbyła się w lipcu 1971 r. w Czechosłowacji. Drużyna nasza zajęła czwarte miejsce (wszystkich drużyn było 15). Wśród siedmiu zdobywców nagród I stopnia znalazł się uczeń Stanisław Szarek, ponadto nagrody trzeciego stopnia otrzymali: uczniowie Józef Przytycki, Zdzisław Otwinowski, Aleksander Ustaszewski i Paweł Traczyk.

3. Międzyszkolne koła matematyczne. Jest to obok olimpiady najpożyteczniejsza forma zainteresowania młodzieży matematyką i krzewienia wiedzy matematycznej. W okresie sprawozdawczym ilość kół wzrosła o 2. Zanotować należy znaczny wzrost liczby posiedzeń (o 77); ogólna liczba posiedzeń wynosiła 441.

Na posiedzeniach kół omawiana jest różnorodna tematyka. Obok tematów klasycznych rozpatruje się nowsze tematy i zagadnienia z zakresu matematyki stosowanej. Niektóre koła włączają do swego programu rozwiązywanie zadań olimpiad polskich i zagranicznych. Oto niektóre przykłady wybrane ze sprawozdań: elementy logiki matematycznej, pojęcie aksjomatycznej teorii matematycznej na przykładzie zbioru liczb naturalnych, system dwójkowy, elementy teorii mnogości, geometria analityczna i nieeuklidesowa, elementy topologii, teoria grup, rachunek prawdopodobieństwa, teoria miary, teoria informacji, teoria gier, elementy algebry liniowej, rozwiązywanie układów równań, metody numeryczne, programowanie liniowe, zastosowanie cybernetyki, programowanie maszyn cyfrowych, zajęcia na maszynach elektronicznych itp.

Działalność podobną do kół matematycznych prowadzi Zarząd Oddziału Szczecińskiego, sprawując opiekę nad sekcją matematyczną Młodzieżowego Towarzystwa Naukowego w Szczecinie. W pracy tej sekcji brali udział koledzy: H. Spirydonow, L. Król i Z. Chmiel.

Podobnie jak niegdyś w Oddziale Toruńskim — w Oddziale Górnośląskim odbywa się szkolenie studentów matematyki z Uniwersytetu Śląskiego w prowadzeniu zajęć: studenci prowadzą potem zajęcia na posiedzeniach kół matematycznych. Kierują tą działalnością koledzy: J. Mioduszewski i M. Zajączkowska.

4. Odczyty dla młodzieży. Jak wynika z następującego zestawienia

Odczyty dla młodzieży szkolnej

Oddział	Liczba odczytów	Przeciętna frekwencja
Górnośląski	1	brak danych
Lubelski	1	brak danych
Poznański	43	41
Toruński	6	30
Wrocławski	1	brak danych
Razem	52	

akcję odczytową w szkołach prowadzi na dużą skalę jedynie Zarząd Oddziału Poznańskiego oraz w mniejszych rozmiarach — Toruńskiego. Podobnie było w ubiegłym roku z tą różnicą, że obecnie Oddział Poznański prawie podwoił ilość odczytów. Zarząd Oddziału Poznańskiego odczytami obejmuje licea i technika województwa poznańskiego, organizując odczyty w Poznaniu, Kościanie, Lesznie, Czarnkowie, Kaliszu, Kórniku, Pniewach, Białogardzie, a nawet jeden odczyt w Koszalinie. Oddział Toruński organizował odczyty w szkołach województwa bydgoskiego.

Tematyka była zbliżona do omawianej na posiedzeniach kół matematycznych. Z innych tematów warto przytoczyć następujące: rola matematyki we współczesnym świecie, metody matematyczne w biologii, optymalne sterowanie, algebry Boole'a i teoria niezawodności. Wiele odczytów poświęcono elektronicznym maszynom cyfrowym i ich programowaniu.

Popularyzacja matematyki

1. Odczyty popularne. Sześć Oddziałów zorganizowało ogółem 31 odczytów popularnych dla szerszych rzesz publiczności:

Odczyty popularne

Oddział	Liczba odczytów	Przeciętna frekwencja
Gdański	1	120
Górnośląski	9	100
Lubelski	4	brak danych
Poznański	2	przez radio
Toruński	4	brak danych
Wrocławski	3	przez radio
Warszawski	8	120
Razem	31	

Wyróżnia się w tym zestawieniu działalność Zarządu Oddziału Warszawskiego. Działająca tam w roku sprawozdawczym komisja popularyzacji w składzie jednoosobowym (kol. D. Przeworska-Rolewicz) zorganizowała interesujący cykl wykładów pt. *Matematyka królowa czy służebnica nauk*? Cykl składał się z ośmiu odczytów zorganizowanych w odstępach tygodniowych. Dobrze obmyślana reklama (zapowiedzi w prasie, afisze na mieście i w szkołach) zapewniła w sali Pałacu Kultury i Nauki dużą frekwencję; w kilku przypadkach zabrakło miejsc siedzących w audytoriach.

Podobnie dobrze działała komisja popularyzacji Oddziału Górnośląskiego (pod przewodnictwem kol. M. Zajączkowskiej). Przy dużej frekwencji prelegenci Oddziału i zaproszeni z innych Oddziałów wygłosili 9 odczytów w Katowicach, Tarnowskich Górach, Bielsku, Tychach, Bytomiu i Rybniku.

Oto przykłady tematów: *Jak powstał rachunek prawdopodobieństwa* (L. Jeśmanowicz), *Czym są dystrybucje* (P. Antosik); *Jak powstają teorie matematyczne*

(L. Dubikajtis); *Mierzenie a prawdopodobieństwo* (W. Waliszewski); *Wstęp do automatów abstrakcyjnych* (Z. Moszner); *Liczby urojone a rzeczywistość* (T. Figiel); *Punkty stałe i ściąganie* (W. Żelazko); *Zjawiska fizyczne i równania cząstkowe* (A. Piskorek); *Od wariacji do optymalizacji* (S. Rolewicz); *Badania operacyjne spod lady* (S. Piasecki); *Problem komiwojażera i inne problemy programowania matematycznego* (A. Wakulicz); *Wbijanie kołków i całka osobliwa* (D. Przeworska-Rolewicz). Inne odczyty dotyczyły teorii liczb, geometrii, maszyn matematycznych itp.

2. Popularyzacja matematyki za pomocą środków masowego przekazu. Częściej niż dawniej można usłyszeć odczyt matematyczny przez radio lub telewizję. Jednakże tylko niektóre audycje tego rodzaju są inspirowane przez nasze Towarzystwo. Sprawozdania Zarządów Oddziałów wymieniają następujące audycje: 1) Popularną serię gawęd o matematyce w TV kol. K. Urbanika. 2) Radiowe odczyty popularne wygłoszone przez kolegów: J. Albrychta, A. Dyczkowskiego, W. Narkiewicza, W. Nitkę, H. Wiśniewskiego i R. Zubera.

Wydawnictwa

1. Założenie nowego wydawnictwa PTM. Starania podjęte w poprzednim roku w sprawie wydawania nowej, trzeciej serii „Roczników PTM" zakończyły się uzyskaniem pozytywnej decyzji Sekretarza Naukowego PAN. Walne Zgromadzenie powołało komitet redakcyjny pod przewodnictwem kol. M. Starka. Komitet zgromadził w końcu roku materiały do pierwszego zeszytu. Seria III będzie nosiła nazwę „Matematyka Stosowana"; planowana jest objętość 30 arkuszy wydawniczych rocznie. Dla uzyskania krótkiego czasu produkcji i obniżenia kosztów będzie drukowana metodą małej poligrafii. Sprawa środków finansowych na to pismo wymaga dalszych rozmów z władzami Akademii.

Program nowego wydawnictwa został opracowany przez komisję wydawniczą PTM, a następnie przedyskutowany przez komisję zastosowań matematyki, Zarząd Główny i Walne Zgromadzenie PTM.

2. Przygotowania do założenia matematyczno-fizycznego pisma dla młodzieży szkolnej. Również pomyślnie przedstawia się sprawa założenia czasopisma dla młodzieży. Wniosek PTM i Polskiego Towarzystwa Fizycznego przedstawiony PAN i Ministerstwu Oświaty i Szkolnictwa Wyższego — uzyskał pełną aprobatę obu resortów i zgodę wstępną. Formalne zezwolenie na podjęcie wydawnictwa wymaga jeszcze ustalenia szczegółów wydawniczych.

Założenia programowe pisma zostały opracowane przez Prezydia Zarządów obu Towarzystw. Zarządy Główne zawarły w dniu 2 grudnia umowę wstępną w sprawie wspólnego wydawania czasopisma.

Ukazania się pierwszego zeszytu należy się spodziewać w 1973 r. Czasopismo będzie miesięcznikiem i wychodzić będzie pod nazwą „Delta".

4. Działalność komisji wydawnictw. Główną pracą komisji w roku sprawozdawczym było przygotowanie wstępnego opracowania profilu mającej się utworzyć

III Serii Roczników PTM „Matematyka Stosowana" W związku z tym przeprowadzono liczne rozmowy. Komisja również przedstawiła Zarządowi Głównemu wniosek w sprawie składu osobowego Komitetu Redakcyjnego.

Ponadto Komisja stwierdziła niewłaściwy poziom niektórych książek matematycznych.

5. Działalność komitetów redakcyjnych „Roczników PTM". „Prace Matematyczne". W okresie sprawozdawczym ukazał się tom XV „Prac Matematycznych" (21 prac, w tym 9 zagranicznych, łącznie 234 str. druku). W druku znajduje się następny XVI tom „Prac Matematycznych" (24 prace, w tym 8 zagranicznych, łącznie około 340 str. maszynopisu). Gotowy jest do przekazania do druku następny zeszyt, na który składają się 25 prace, w tym 7 zagranicznych, na 360 str. maszynopisu.

W okresie sprawozdawczym Komitet Redakcyjny odbył jedno posiedzenie 14 maja w Sopocie. Na posiedzeniu tym omówiono bieżące sprawy redakcyjne. Komitet Redakcyjny zbierał się wielokrotnie w ciągu roku w węższym składzie, omawiając, w miarę napływania prac, bieżące sprawy redakcyjne i przygotowując zeszyty do druku.

„Wiadomości Matematyczne". W 1971 r. wyszły z druku: zeszyt XII.2 i tom XIII „Wiadomości Matematycznych" o łącznej objętości 22,75 ark. wyd. Do druku został oddany kolejny zeszyt o objętości około 12 ark. wyd. i przygotowane zostały materiały do następnego, co zabezpiecza wydanie dwóch zeszytów w 1972 r.

Pewna część materiału naukowego opublikowanego w 1971 r. związana była z dorocznymi sesjami naukowymi Towarzystwa. Uzyskano dzięki temu szereg wartościowych artykułów przekrojowych autorów polskich z różnych dziedzin matematyki. Ponadto, podobnie jak poprzednio, zostały opublikowane artykuły z dziejów matematyki polskiej oraz artykuły dyskusyjne o kierunkach rozwojowych naszej matematyki. Przetłumaczono także kilka wartościowych artykułów autorów zagranicznych. Również publikowane były artykuły o zreformowanym nauczaniu w szkolnictwie średnim i jego dydaktyce. Dotychczasowa linia będzie kontynuowana w zeszytach następnych. Znacznie większą uwagę zwrócono na zastosowania matematyki i związki matematyki z informatyką.

Znacznie zwiększyły się zadania Komitetu Redakcyjnego wskutek publicystycznego charakteru czasopisma. Powiększyły się również one wskutek rozszerzenia tendencji rozwojowych matematyki polskiej, dużego zainteresowania matematyką stosowaną i tworzenia nowych form organizacyjnych pracy dydaktyczno-naukowej.

„Matematyka Stosowana". W pierwszym okresie działalności, po Walnym Zgromadzeniu PTM Komitet uściślał koncepcję założeń programowych pisma opracowaną uprzednio. Następnie przeprowadził rozmowy z różnymi środowiskami w celu ustalenia ich potrzeb oraz w celu przygotowania pierwszych numerów.

W trakcie pracy wyłonił się szerszy zespół współpracujący z redaktorem kol. M. Starkiem w następującym składzie: drugi redaktor kol. A. Wakulicz, sekretarz kol. K. Moszyński. Bardzo aktywnie i systematycznie współpracował z redakcją kol. R. Zieliński.

Redakcja zamówiła szereg artykułów, które mają być dostarczone w najbliższych miesiącach. Zebrany materiał pozwoli na oddanie do druku pierwszego zeszytu prawdopodobnie już w styczniu 1972 r.

6. Dar Państwowego Wydawnictwa Naukowego. PWN ofiarowało PTM remanenty wydawnicze z lat 1962-1967 wartości nominalnej około 1 680 000 zł. Zapasy te, mimo chwilowego nasycenia rynku, przedstawiają dużą wartość naukową i staną się w najbliższych latach źródłem, z którego czerpać będą biblioteki naukowe w kraju i zagranicą.

W związku z tym Zarząd Oddziału Wrocławskiego z upoważnienia Zarządu Głównego powiększył Magazyn Wydawnictw Matematycznych we Wrocławiu, budując odpowiednią ilość półek. Przekazanie remanentów nastąpi na początku 1972 r.

7. Sprzedaż wydawnictw. Sprzedaż „Roczników PTM" oraz wydawnictw z lat dawnych znacznie powiększyła się i wpływy z tego tytułu wyniosły 182 922 zł, tj. 66 029 zł więcej niż w roku poprzednim. Te dobre rezultaty osiągamy dzięki sprawnej działalności Działu sprzedaży wydawnictw Zarządu Głównego (jego kierownikowi p. Irenie Wiśniewskiej) i przeprowadzonej przez ten Dział reklamie. Jest dość duże zapotrzebowanie na remanenty przekazane przez PWN w roku 1969, co pozwoliło nie tylko pokryć koszty budowy półek w magazynie, ale również przeznaczyć dalsze kwoty na bieżącą działalność merytoryczną.

Nakłady i sprzedaż bieżących zeszytów „Roczników PTM" przedstawiała się następująco:

Nakłady i prenumerata bieżąca „Roczników PTM"

Wyszczególnienie	Wiadomości Matematyczne	Commentationes Mathematicae
Nakłady	2200	1700
Prenumerata członków PTM	876	889
Prenumerata	388	110
Wymiana	60	60
Sprzedaż za pośrednictwem „Składnicy Księgarskiej"	81	102
Sprzedaż za pośrednictwem PWN	175	175
Razem	1580	1336

Dość znaczna część nakładów będzie sprzedana w 1972 r. (dla osób spóźniających się z wpłatą prenumeraty). Z odpowiednich obliczeń wynika konieczność podniesienia nakładu „Prac Matematycznych" o 200 egzemplarzy.

Z remanentów książki S. Banacha *Mechanics* Zarząd Główny przekazał bezpłatnie 555 egz. następującym instytucjom: Instytutowi Matematyki Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytutowi Matematycznemu Uniwersytetu Poznańskiego, Bibliotece Głównej Politechniki Wrocławskiej, Instytutowi Matematycznemu Politechniki Warszawskiej, Instytutowi Matematycznemu Uniwersytetu Łódzkiego oraz Politechnice Częstochowskiej.

Współpraca z zagranicą

1. Odczyty matematyków zagranicznych. Korzystając z pobytu w Polsce matematyków zagranicznych Zarządy Oddziałów zapraszają ich do wygłaszania odczytów na posiedzeniach naukowych. W 1971 r. takich odczytów odbyło się 46 (tj. dokładnie tyle, co w roku poprzednim), jak to informuje następująca tablica:

Odczyty matematyków zagranicznych

Oddział	Liczba odczytów
Gdański	3
Górnośląski	2
Krakowski	9
Lubelski	2
Łódzki	3
Poznański	5
Toruński	3
Warszawski	10
Wrocławski	9
Razem	46

Odczyty te wygłosili następujący matematycy (w liczbie 34): Czechosłowacja: J. Černy (1 odczyt), J. Ježek (1), M. Lajtach (1), L. Mišik (2), F. Neumann (2), R. Telgarsky (1); Finlandia: O. Tammi (1); Francja: Y. Meyer (1); Norwegia: E. Alfsen (2); NRD: K. Drews (1); J. Flaschmayer (1), H. Heeker (1), L. Jentsch (2), H. Koch (1), Z. Prössdorff (2), W. Rautenberg (1), K. Winer (1); NRF: K. Mer (1), A. Prestel (1), K. Zeller (1); Stany Zjednoczone: R. C. Anderson (1), J. Diestel (1), E. Dubinsky (1), E. Hewitt (1), B. Kit (1), W. Thorn (1), A. Zygmund (1); Włochy: A. Andreotti (1), A. Cellina (2); Związek Radziecki: Z. A. Czanturia (2), E. Jasińska (6), A. Szebałow (1), N. Vakhani (1), W. Zachariuta (1).

2. Bezdewizowa wymiana naukowa. Jak w latach poprzednich odbywała się na podstawie umów zawartych z Towarzystwami Czechosłowackim i Bułgarskim. Rozmiary tej wymiany: wyjazdy do Czechosłowacji — 54 „osobodni"; przyjazdy do Polski — 47. Wymiana z Bułgarią: matematycy bułgarscy 12 „osobodni", członkowie PTM — 33 „osobodni".

Z Czechosłowacji przyjechali następujący matematycy: J. Šedivy (7 dni), J. Vyšin (7), O. Kowalski (7), A. Dubec (7), R. Telgarsky (7), A. David (8), A. Hasčak (4). Do Czechosłowacji wyjechali następujący koledzy: A. Wojciechowska-Węglorz (7 dni), J. Musielak (10), H. Musielakowa (10), J. Gilewski (10), J. Albrycht (10), J. Zabczyk (7).

W Polsce przebywali następujący matematycy bułgarscy: E. Tumbewa (6 dni), E. Danow (6). Do Bułgarii natomiast wyjechali koledzy: Z. Kucharski (11 dni), L. Rudolf (11), W. Rzymowski (11).

Na zaproszenie Zarządu Głównego PTM przyjechali do Polski koledzy: L. Mišik (CSRS, 7 dni), I. Csiszar (Węgry, 7), A. Andreotti (Włochy, 6), J. Ježek (CSRS, 7), A. Drbohlav (CSRS, 10).